

Regeling van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 25 maart 2017, nr. HOenS/1166741 houdende voorschriften voor subsidiëring van flexibel hoger onderwijs voor volwassenen in 2017 (Subsidieregeling flexibel hoger onderwijs voor volwassenen extra tranche 2017)

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Handelende in overeenstemming met de Minister van Economische Zaken;

Gelet op de artikelen 2, 4 en 5 van de Wet overige OCW-subsidies en artikel 1.3 van de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS;

Besluit:

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

wet: Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek;

minister: Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en, voor zover het betreft het onderwijs en het onderzoek op het gebied van landbouw en natuurlijke omgeving, de Minister van Economische Zaken;

instelling voor hoger onderwijs: instelling als bedoeld in artikel 1.1, onderdeel g, van de wet;

hoger onderwijs: onderwijs, bedoeld in artikel 1.1, onderdeel b, van de wet;

deeltijds hoger onderwijs: hoger onderwijs dat deeltijds is ingericht als bedoeld in artikel 7.7, eerste lid, van de wet;

duaal hoger onderwijs: hoger onderwijs dat duaal is ingericht als bedoeld in artikel 7.7, tweede lid, van de wet;

studiepunt: studiepunt als bedoeld in artikel 7.4, eerste lid, van de wet;

leeruitkomsten: beschrijving van inhoud en niveau van kennis, inzicht en vaardigheden van een student na afronding van een leerproces in een flexibel ingericht traject dat deel uitmaakt van de opleiding;

leerwegaafhankelijke beoordeling: tentaminering en examinering gericht op het beoordelen van door studenten gerealiseerde leeruitkomsten, waarbij de gehanteerde methoden en instrumenten voor tentaminering en examinering generiek zijn en niet specifiek zijn afgestemd op het specifieke, flexibele opleidingstraject van de student;

validering: het erkennen en waarderen van relevante leeruitkomsten die door een individuele student zijn gerealiseerd buiten een opleiding;

werkend leren: het uitvoeren van leeractiviteiten op een werkplek, leidend tot leeruitkomsten die relevant zijn in het kader van een opleiding;

online onderwijs: onderwijs dat volledig of voor een substantieel deel online plaatsvindt.

Artikel 2. Toepassing Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS

Deze regeling geldt in aanvulling op de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS.

Artikel 3. Subsidiëdoelstellingen

Het doel van de subsidieverstrekking is de flexibiliteit van het deeltijdse en duale hoger onderwijs te versterken met behoud van kwaliteit en het aantal deelnemers aan het deeltijdse en duale hoger onderwijs en het aantal gediplomeerden te verhogen.

Artikel 4. Te subsidiëren activiteiten

1. De minister kan subsidie verstrekken aan instellingen voor hoger onderwijs voor het tijdvak 1 juli 2017 tot en met 31 december 2020 voor activiteiten op het terrein van deeltijds of duaal hoger onderwijs, die zich richten op de doelstelling, genoemd in artikel 3.
2. De activiteiten bedoeld in het eerste lid, betreffen de ontwikkeling van:
  - a. eenheden van leerwegaafhankelijke leeruitkomsten, van maximaal 30 studiepunten per eenheid;

- b. werkwijzen en instrumenten voor het vaststellen van flexibele, vraaggerichte opleidingstrajecten;
- c. werkwijzen en instrumenten voor het vaststellen van onderwijsovereenkomsten voor het vastleggen van afspraken over flexibele opleidingstrajecten, of delen daarvan, gericht op het realiseren van leeruitkomsten;
- d. methoden en instrumenten voor leerwegaafhankelijke beoordeling van eenheden van leeruitkomsten zoals bedoeld onder a;
- e. procedures, methoden en instrumenten voor validering;
- f. werkwijzen, methoden en instrumenten voor werkend leren in het kader van flexibele opleidingstrajecten;
- g. online onderwijs ter versterking van flexibele opleidingstrajecten;
- h. werkwijzen en instrumenten in het kader van de borging van de kwaliteit van flexibele opleidingstrajecten, aansluitend bij de onderdelen a tot en met g van dit lid; en
- i. deskundigheidsbevordering in het kader van flexibilisering van de betreffende opleidingen.

Artikel 5. Aanvragen

1. Subsidieaanvragen worden uiterlijk op 14 april 2017 elektronisch of per post ingediend, overeenkomstig het formulier, dat is vastgesteld in de bij deze regeling behorende bijlage, en met inachtneming van de daarbij gestelde eisen.
2. Aanvragen die na 14 april 2017 zijn ingediend, worden niet in behandeling genomen.
3. De aanvraag betreft het tijdvak 1 juli 2017 tot en met 31 december 2020 en omvat voor dat tijdvak een meerjarig activiteitenplan en een meerjarige begroting.
4. In de begroting wordt aangegeven hoe de begrote kosten die niet door de aangevraagde subsidie worden gedekt, worden gefinancierd.
5. Elektronisch wordt de aanvraag ingediend via het e-mailadres 'subsidieflexibel-ho@minocw.nl'. Per post wordt de aanvraag ingediend bij het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, directie HO&S, postbus 16375, 2500 BJ Den Haag.
6. Voor zover het subsidie tot € 125.000 betreft zijn de artikelen 3.4 tot en met 3.7 van de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS van overeenkomstige toepassing.

Artikel 6. Subsidieplafond en subsidieverstrekking

1. Voor subsidieverstrekking op grond van deze regeling is in totaal € 8.000.000 beschikbaar.
2. Voor subsidie komen uitsluitend in aanmerking de instellingen die uiterlijk 15 oktober 2015 een aanvraag op grond van de Subsidieregeling flexibel hoger onderwijs voor volwassenen hebben ingediend en waaraan geen of minder subsidie is verstrekt dan aangevraagd, uitsluitend omdat het subsidieplafond, zoals vastgesteld in die regeling, was bereikt.
3. De subsidie bedraagt voor het tijdvak 1 juli 2017 tot en met 31 december 2020 maximaal € 2.000.000 per instelling en maximaal 75% van het totaal begrote bedrag voor het tijdvak 1 juli 2017 tot en met 31 december 2020.
4. De minister verstrekt uiterlijk op 30 juni 2017 subsidie voor het tijdvak 1 juli 2017 tot en met 31 december 2020.
5. De te verstrekken bedragen zijn in ieder geval niet hoger dan de in 2015 door de betreffende instelling aangevraagde subsidie. In de subsidiebeschikking vermeldt de minister de hoogte van de subsidiebedragen. De bedragen kunnen per kalenderjaar verschillen.
6. Onverminderd artikel 4:35 van de Algemene wet bestuursrecht wordt subsidie geweigerd indien:
  - a. aan de aanvrager in een zelfde jaar voor overeenkomstige activiteiten subsidie is verstrekt op grond van de Subsidieregeling open en online hoger onderwijs; of
  - b. niet aannemelijk is dat de aanvrager kan voldoen aan de verplichting, bedoeld in artikel 9, eerste lid.

Artikel 7. Bevoorschotting, vaststelling en betaling

1. Voor zover het een subsidie tot € 25.000 betreft, wordt de subsidie direct vastgesteld binnen 13 weken na ontvangst van de aanvraag. De minister betaalt het subsidiebedrag ineens. Indien de

activiteiten volledig zijn uitgevoerd en aan alle verplichtingen is voldaan, kan het niet aangewende deel van de subsidie worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt.

2. Voor zover het een subsidie van € 25.000 tot € 125.000 betreft, wordt de subsidie direct vastgesteld binnen 13 weken na ontvangst van de aanvraag. De minister betaalt per kwartaal een gelijk deel van het subsidiebedrag. Indien de activiteiten volledig zijn uitgevoerd en aan alle verplichtingen is voldaan, kan het niet aangewende deel van de subsidie worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt.
3. Voor zover het een subsidie van € 125.000 of meer betreft, wordt de subsidie verstrekt binnen 13 weken na ontvangst van de aanvraag. De subsidie wordt uitsluitend besteed aan de activiteiten waarvoor deze wordt verstrekt. Niet bestede middelen worden teruggevorderd. De minister verstrekt jaarlijks een voorschot van 100 procent van de voor dat jaar te verstrekken subsidie en betaalt per kwartaal een gelijk deel van het subsidiebedrag.

Artikel 8. Verantwoording

1. Voor zover het een subsidie tot € 25.000 betreft, geschiedt de verantwoording van de subsidie in de jaarverslaggeving overeenkomstig de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. De subsidieontvanger toont op verzoek van de minister aan dat de activiteiten waarvoor subsidie is verstrekt, zijn verricht en dat aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen is voldaan.
2. Voor zover het een subsidie van € 25.000 tot € 125.000 betreft, geschiedt de verantwoording van de subsidie in de jaarverslaggeving overeenkomstig de Regeling jaarverslaggeving onderwijs met model G onderdeel 1. De subsidieontvanger toont op verzoek van de minister aan dat de activiteiten waarvoor subsidie is verstrekt, zijn verricht en dat aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen is voldaan.
3. Voor zover het een subsidie van € 125.000 of meer betreft, geschiedt de verantwoording van de subsidie in de jaarverslaggeving overeenkomstig de Regeling jaarverslaggeving onderwijs met model G onderdeel 2. De vaststelling vindt plaats binnen een jaar na de indiening van het jaarverslag over het laatste jaar van besteding.

Artikel 9. Overige verplichtingen

1. Het subsidiebedrag wordt door de subsidieontvanger aangevuld met ten minste 25% van de begroting door middel van cofinanciering of eigen middelen.
2. De subsidieontvanger is verplicht om voor alle in de aanvraag opgenomen opleidingen, waarvoor een subsidie is verstrekt, een aanvraag in te dienen voor deelname aan het experiment leeruitkomsten, bedoeld in artikel 14 van het Besluit experimenten flexibel hoger onderwijs voor volwassenen.

Artikel 10. Wijziging van de Regeling flexibel hoger onderwijs voor volwassenen

In artikel 13 van de Subsidieregeling flexibel hoger onderwijs voor volwassenen wordt '1 januari 2021' vervangen door: 1 januari 2022.

Artikel 11. Wijziging van de Regeling open en online hoger onderwijs

De Regeling open en online hoger onderwijs wordt als volgt gewijzigd:

1. Artikel 1, onderdeel e vervalt.
2. Artikel 4, eerste lid, onderdelen a en b, komen te luiden:
  - a. voor het jaar 2015: € 830.000;
  - b. voor het jaar 2016: € 700.000;
  - c. voor het jaar 2017: € 705.000.

Artikel 12. Inwerkingtreding en vervaldatum

Deze regeling treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst en vervalt met ingang van 1 januari 2022.

Artikel 13. Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als: Subsidieregeling flexibel hoger onderwijs voor volwassenen extra tranche 2017.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

*De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
M. Bussemaker*

BIJLAGE. AANVRAAGFORMULIER BEHOREND BIJ DE SUBSIDIEREGELING FLEXIBEL HOGER ONDERWIJS VOOR VOLWASSENEN EXTRA TRANCHE 2017 EN VOORSCHRIFTEN MET BETREKKING TOT DE INRICHTING VAN DE AANVRAAG

Titel project

Gegevens subsidieaanvrager (dit is de aanvragende instelling/penvoerder)	
Instelling	
Correspondentieadres College van Bestuur	
Contactpersoon Secretariaat CvB	
Telefoonnummer Secretariaat CvB	
Projectleider	
Instelling	
Adres	
E-mail	
Telefoonnummer	
Mobiele telefoon	

Projectinformatie	
Titel project	
Startdatum	
Einddatum	[uiterste einddatum is 31 december 2020]
Totale projectkosten	
Gevraagde subsidie	
Cofinanciering/eigen bijdrage instelling(en)	[de cofinanciering bedraagt minimaal 25% van de totale projectkosten, de subsidie bedraagt maximaal 75%.]

Ondertekening en akkoordverklaring voorwaarden	
Naam bestuurder	
Functie	
Plaats	
Datum	
Handtekening	

Activiteitenplan

Geef aan of en in hoeverre uw activiteitenplan afwijkt van uw in 2015 ingediende activiteitenplan en welke gevolgen dat heeft voor de begroting. U dient alle onderdelen aan te leveren die ook deel uitmaken van de voorschriften voor het activiteitenplan van de aanvraag van oktober 2015. Voor zover er geen sprake is van wijzigingen kunt u de informatie uit de voorgaande aanvraag opnemen; voor zover er wel sprake is van wijzigingen neemt u de geactualiseerde informatie op. U dient ook uw aanvraag van 2015 mee te sturen als bijlage.

- Verplichte onderdelen die in het bijgestelde activiteitenplan moeten worden opgenomen zijn derhalve:
- Beschrijving en toelichting wijzigingen ten opzichte van activiteitenplan uit aanvraag oktober 2015.
  - Beschrijving doel, doelgroep en beoogde resultaten (kwantitatieve en kwalitatieve ambities).
  - Beschrijving aansluiting doel bij missie, visie en (strategisch) beleid van de instelling(en).
  - Beschrijving en analyse huidige stand van zaken opleidingen hoger onderwijs voor volwassenen die worden verzorgd door de instelling(en).
  - Weergave van welke opleidingen hoger onderwijs voor volwassenen (deeltijd en/of duaal) wel deel zullen nemen aan de projectactiviteiten en waar de implementatie van flexibele opleidingstrajecten wordt beoogd. *NB. dit kunnen ook deeltijdse en/of duale opleidingen zijn die u nu nog niet aanbiedt, maar waarvan u wel een geaccrediteerde voltijdse Croho-opleiding aanbiedt; indien dit het geval is graag expliciet vermelden.*
  - Weergave van welke opleidingen hoger onderwijs voor volwassenen (deeltijd en/of duaal) niet deel zullen nemen aan de projectactiviteiten, incl. onderbouwing waarom deze niet deelnemen.

- Beschrijving van het flexibele onderwijsconcept, van de wijze waarop beoogd wordt invulling te geven aan een flexibele inrichting van opleidingstrajecten van volwassenen in de deelnemende opleidingen.
NB 1. Deze beschrijving kan generiek zijn voor zover het alle deelnemende opleidingen betreft. Indien in bepaalde opleidingen (op onderdelen) een andere aanpak wordt beoogd de beschrijving graag aanvullen met beschrijvingen van de aanpak bij die opleidingen.
NB 2. Ga in de beschrijving in ieder geval (ook) in op de wijze waarop hierbij wordt beoogd te werken met:
  - eenheden van leeruitkomsten;
  - het vaststellen van flexibele, vraaggerichte opleidingstrajecten voor individuele studenten of groepen studenten en de vastlegging daarvan in onderwijsovereenkomsten;
  - leerwegaafhankelijke beoordeling;
  - validering van resultaten van leren buiten het hoger onderwijs;
  - werkend leren;
  - online leren/blended learning;
  - de wijze waarop de kwaliteit van bovenstaande zaken wordt geborgd.
- Beschrijving van de externe oriëntatie en marktwerking: samenwerking met werkgevers, lokale en regionale overheden, vraaggerichte afstemming op specifieke behoeften e.d.
- Beschrijving van de activiteiten op het gebied van deskundigheidsbevordering en interne en externe kennisdeling.
- Aanpak om te komen tot duurzame verankering in beleid, organisatie en bedrijfsvoering. Overzicht van opleidingen hoger onderwijs voor volwassenen (deeltijd en/of duaal) waar de projectactiviteiten betrekking op hebben en waarmee de instelling wil deelnemen aan het experiment leeruitkomsten. Overzicht van opleidingen hoger onderwijs voor volwassenen (deeltijd en/of duaal) die de instelling verzorgt en waar de projectactiviteiten geen betrekking op hebben (c.q. waarmee de instelling niet aan het experiment leeruitkomsten wil gaan deelnemen), incl. onderbouwing.
- Planning van de projectactiviteiten (ontwikkelactiviteiten incl. deskundigheidsbevordering, kennisdeling, eventuele aanpassing organisatie en bedrijfsvoering en duurzame verankering) gedurende de looptijd van het project (1 juli 2017 tot en met 31 december 2020).
- Projectorganisatie (incl. betrokkenheid bestuur en lijnmanagement).
- Begroting: specificatie van de inkomsten en uitgaven per jaar voor de gehele projectperiode (1 juli 2017 tot en met 31 december 2020), waarbij de structuur/indeling van de begroting aansluit op de in het activiteitenplan beschreven activiteiten. Andere eisen aan de begroting:
  - a. de begroting bevat reële kosten voor subsidiabele activiteiten;
  - b. de begroting bevat redelijke uurtarieven, met als richtlijn de Handleiding overheidstarieven HAFIR
  - c. de begroting bevat geen (niet-subsidiabele) kosten zoals lobbykosten, onvoorzien, lease en genereren van inkomsten;
  - d. de begroting bevat een postgewijze toelichting
  - e. de begroting is rekenkundig juist;
  - f. de begroting is sluitend.

TOELICHTING

Algemeen

Voorgeschiedenis

Voorliggende subsidieregeling hangt samen met de Subsidieregeling flexibel hoger onderwijs voor volwassenen. Laatstbedoelde regeling vloeide voort uit maatregelen die in de kabinetsbrief Leven Lang Leren d.d. 31 oktober 2014 (*Kamerstukken II 2014/15*, 30 012, nr. 41) zijn aangekondigd ter versterking van de flexibiliteit van het hoger onderwijs voor volwassenen. Grondslag voor deze kabinetsbrief was het advies van de commissie flexibel hoger onderwijs voor volwassenen (advies van de commissie Rinnooy Kan; *Kamerstukken II 2013/14*, 31 288, nr. 383).

In het rapport 'Flexibel hoger onderwijs voor volwassenen' heeft deze commissie geadviseerd een aantal experimenten op het gebied van flexibilisering van het hoger onderwijs voor volwassenen uit te voeren. Dat advies heeft geleid tot het Besluit experimenten flexibilisering hoger onderwijs. In dat kader zal onder meer worden onderzocht of en in hoeverre:

- het experiment leidt tot meer flexibiliteit en vraaggerichtheid in het deeltijdse en duale hoger onderwijs;
- dit leidt tot een verhoging van de toegankelijkheid en een vergroting van de aantrekkelijkheid van het deeltijdse en duale hoger onderwijs, blijkend uit
- een aantoonbaar grotere deelname van volwassenen aan het deeltijdse en duale hoger onderwijs, en
- meer volwassenen met een kwalificatie hoger onderwijs in de beroepsbevolking.

In de Kamerbrief over de stand van zaken experimenten vraagfinanciering en pilots flexibilisering van 22 januari 2016 (*Kamerstukken II 2015/16*, 31 288, nr. 523), is aangegeven dat aan 20 instellingen waarvan de aanvragen in het kader van de Subsidieregeling flexibel hoger onderwijs voor volwassenen in januari 2015 met een voldoende zijn beoordeeld, in aanmerking komen voor deelname aan het experiment met leeruitkomsten. Aan 14 van die 20 instellingen is begin 2016 een subsidie toegekend. Aan de andere instellingen kon geen subsidie worden verleend vanwege uitputting van het beschikbare subsidiebudget van € 25.000.000. Om de instellingen te stimuleren tot deelname aan het experiment vraagfinanciering met opleidingen in de sector Zorg en Welzijn en om de ontwikkelingen op het gebied van flexibilisering van opleidingen hoger onderwijs voor volwassenen te ondersteunen, is in dezelfde Kamerbrief aangegeven dat deze instellingen alsnog een subsidie zouden kunnen ontvangen, indien in 2017 voldoende instellingen bereid zijn tot deelname aan experimenten vraagfinanciering in de sector Zorg en Welzijn, zodat die experimenten in 2017/2018 van start zullen gaan. In februari 2017 is duidelijk geworden dat er inderdaad voldoende bekostigde hogescholen zijn die deelnemen aan het experiment vraagfinanciering met opleidingen in de sector Zorg en Welzijn, zodat de toezegging moet worden nagekomen alsnog subsidies toe te kennen aan de instellingen waarvan de aanvraag in het kader van de Subsidieregeling flexibel hoger onderwijs voor volwassenen met een voldoende was beoordeeld, maar die vanwege uitputting van het subsidiebudget nog geen subsidie hadden ontvangen. Daartoe wordt een aanvullend subsidiebudget van € 8.000.000 beschikbaar gesteld. Onderhavige regeling vloeit voort uit de toezegging en strekt ertoe dat aanvullende budget op transparante wijze te verdelen.

Hoofdpijnen van deze regeling

Om de instellingen te stimuleren en te ondersteunen bij het versterken van de flexibiliteit en vraaggerichtheid van opleidingen hoger onderwijs voor volwassenen, wordt in het kader van deze subsidieregeling € 8.000.000 beschikbaar gesteld. Met dit extra budget kunnen instellingen waarvan de aanvraag op basis van de Subsidieregeling flexibel hoger onderwijs voor volwassenen door de destijds ingestelde adviescommissie met een voldoende was beoordeeld, maar die vanwege het subsidieplafond geen of minder subsidie ontvingen, alsnog aanspraak maken op subsidie.

Zeven instellingen vallen onder de hierboven omschreven categorie. Het betreft: de Hogeschool van Amsterdam, de Christelijke Hogeschool Ede, de Haagse Hogeschool, de Hogeschool Rotterdam, de Hogeschool Zeeland, de Hogeschool Utrecht en hogeschool Inholland. Voor laatstgenoemde instelling geldt dat niet het volledige gevraagde subsidiebedrag kon worden toegekend vanwege de uitputting van het subsidiebudget. De overige zes instellingen hebben in het geheel geen subsidie ontvangen.

De Subsidieregeling flexibel hoger onderwijs voor volwassenen extra tranche 2017 betreft dus een nieuwe, aangepaste subsidieregeling voor deze afgebakende doelgroep, waarvan de plannen, blijkens het advies van de Adviescommissie subsidiëring flexibel hoger onderwijs voor volwassenen (adviescommissie), kwalitatief op orde zijn.

Deze zeven hogescholen kunnen met de subsidie projecten uitvoeren en actief experimenteren met het flexibel inrichten van deeltijd en duaal hoger onderwijs gericht op de doelgroep volwassenen en leren van de uitvoering daarvan. Omdat de middelen vooral bestemd zijn voor ontwikkelwerkzaamheden, zal het zwaartepunt van de investeringen en de subsidiëring vooral in de eerste jaren liggen van de projecten.

De Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS is aanvullend van toepassing op de subsidieverstrekking.

Subsidiedoelstellingen en te subsidiëren activiteiten

De subsidiedoelstelling is identiek aan de doelstelling van de Subsidieregeling flexibel hoger onderwijs voor volwassenen. De doelgroep in de regeling bestaat uit werkende en werkzoekende volwassenen die na het initiële onderwijs verlaten te hebben een kwalificatie in het hoger onderwijs willen behalen. Doorgaans studeren deze volwassenen in het deeltijdse hoger onderwijs, maar er is ook duaal hoger onderwijs dat zich vooral richt op deze doelgroep. Deelname aan projecten die in het kader van deze regeling worden uitgevoerd staat daarom open voor zowel deeltijds hoger onderwijs als duaal hoger onderwijs. De regeling betreft het deeltijdse en duale hoger onderwijs op alle niveaus in het stelsel van hoger onderwijs: Associate degree, bachelor en master, in zowel het hoger beroeps-onderwijs als het wetenschappelijk onderwijs.

Doel van de regeling is om via het bieden van subsidie voor ontwikkelwerkzaamheden de totstandkoming van flexibele opleidingstrajecten hoger onderwijs voor volwassenen te stimuleren. De ontwikkelwerkzaamheden in het kader van flexibilisering betreffen met name:

- de ontwikkeling en vaststelling van eenheden van leeruitkomsten;
- de ontwikkeling van methoden en instrumenten voor het vaststellen van flexibele opleidingstrajecten voor individuele studenten en/of groepen studenten;
- de ontwikkeling van methoden en instrumenten voor leerwegaafhankelijke beoordeling van realisatie van leeruitkomsten door studenten;
- de ontwikkeling van methoden en instrumenten voor validering van resultaten van leren buiten de opleiding;
- de ontwikkeling van methoden en instrumenten voor werkend leren;
- de ontwikkeling van onderwijsaanbod ten behoeve van online leren;
- de ontwikkeling van methoden en instrumenten voor kwaliteitsborging gericht op alle relevante elementen van flexibel opleiden;
- deskundigheidsbevordering ten behoeve van flexibilisering van de opleidingen;
- aanpassing van de bedrijfsvoering en onderwijslogistiek ten behoeve van het realiseren van flexibele opleidingstrajecten.

Daarnaast komen werkzaamheden gericht op noodzakelijke aanpassing van en duurzame verankering in beleid, organisatie en bedrijfsvoering in aanmerking voor subsidiëring.

Voor de implementatie en uitvoering van flexibele opleidingstrajecten hoger onderwijs voor volwassenen is een experimenteer-AMvB in werking getreden, te weten ..... De subsidieregeling ondersteunt genoemde zeven instellingen om te komen tot een zodanige flexibilisering van het deeltijdse en duale hoger onderwijs dat zij die in het kader van de experimenten kunnen implementeren en uitvoeren. Doel van de experimenten is te komen tot een meer flexibele en vraaggerichte inrichting van die opleidingen, aansluitend bij de specifieke kenmerken en behoeften van volwassenen en de vraag van werkgevers. Daarmee moeten deze opleidingen aantrekkelijker worden, wat moet leiden tot een grotere deelname van volwassenen aan het hoger onderwijs en een groter aandeel hoger gekwalificeerden in de beroepsbevolking.

Inzichten opgedaan in flexibel deeltijds en duaal hoger onderwijs dat in het kader van de experimenten worden uitgevoerd leiden na evaluatie en effectmeting tot besluitvorming over structurele verankering van passende kaders voor flexibilisering in wet- en regelgeving.

Rol Inspectie en NVAO

De Inspectie van het onderwijs en de NVAO zijn betrokken bij de opzet van de eerste subsidieregeling en de experimenteer-AMvB en zullen ook betrokken zijn bij de uitvoering en evaluatie/effectmeting van de projecten die in het kader van de experimenten worden uitgevoerd. De directe betrokkenheid van Inspectie en NVAO heeft tot doel:

- een veilige ontwikkelruimte te creëren voor deelnemende instellingen;
- NVAO en Inspectie mee te nemen in het proces en in interactie met de instellingen inzichten te ontwikkelen die van belang zijn voor (de kwaliteitsborging van) flexibel hoger onderwijs;
- de kwaliteit van de implementatie en uitvoering te ondersteunen en waarborgen;

- een gedegen basis te hebben voor evidence based besluitvorming over verankering van passende kaders in wet- en regelgeving (t.b.v. flexibel hoger onderwijs) na afronding, evaluatie en effectmeting van de experimenten.

OCW, Inspectie en NVAO ontwikkelden gezamenlijk een handreiking met informatie (aandachtspunten en voorbeelden e.d.), om de instellingen te ondersteunen bij de ontwikkelwerkzaamheden in de startfase van de pilots. Dit betreft informatie over het formuleren van leeruitkomsten, het hanteren van leeruitkomsten t.b.v. vaststelling van flexibele opleidingstrajecten, leerwegaafhankelijke beoordeling van leeruitkomsten (incl. validering) en borging kwaliteit werkend leren e.d. Deze handreiking is in het voorjaar van 2016 verspreid en gepubliceerd.

In de projecten die in het kader van de regeling kunnen worden uitgevoerd kunnen eenheden van leeruitkomsten worden vastgelegd in de OER (onderwijs en examenregeling), in plaats van het vastleggen van onderwijsaanbod in onderwijsseenheden zoals dat nu het geval is. De juridische grondslag hiervoor is vastgelegd in genoemde experimenteer-AMvB.

Gedurende het hele proces van ontwikkeling en uitvoering bestaat de mogelijkheid om vragen voor te leggen. Ook wordt door een projectteam van het ministerie van OCW, de NVAO en inspectie gezorgd voor (digitale) informatievoorziening ter ondersteuning van de instellingen, in de vorm van landelijke bijeenkomsten, FAQ's, voorbeelden van good practices, checklists en aandachtspunten e.d.

Adviescommissie

Ten tijde van de aanvraagronde in 2015, heeft de minister ten behoeve van de subsidieverlening advies ingewonnen van de adviescommissie. De adviescommissie heeft de minister 6 januari 2016 over de subsidieverlening geadviseerd.

Twintig instellingen (of samenwerkingsverbanden van instellingen) ontvingen een voldoende beoordeling van de commissie. De commissie heeft, met inachtneming van het feit dat instellingen die tevens deelnemen aan het experiment vraagfinanciering voorrang verdienen te krijgen, een ranking opgesteld. Voor de zeven instellingen op wie deze subsidieregeling betrekking heeft, geldt dat zij behoren tot de groep die van de adviescommissie een voldoende score heeft ontvangen. Gezien hun plaats op de ranking zou verlening van het (volledige) door hen aangevraagde subsidiebedrag leiden tot overschrijding van het vastgestelde subsidieplafond.

Er is voor de toekenning op basis van deze subsidieregeling geen ranking nodig waardoor advies in beginsel achterwege kan blijven.

Financiële gevolgen en administratieve lasten

Financiële gevolgen van deze subsidieregeling bedragen € 8.000.000. Bij de vaststelling van het bedrag is uitgegaan van de in 2015 aangevraagde bedragen. Deze middelen zijn afkomstig uit het totale budget van 65 miljoen additionele middelen, die worden gedekt door het Regeerakkoord.

De administratieve lasten zijn in het kader van deze subsidieregeling beperkt tot de noodzakelijke elementen. Instellingen die in aanmerking willen komen moeten een geactualiseerde aanvraag indienen inclusief (aangepast) activiteitenplan en begroting en moet voldoen aan de reguliere verantwoording (verplichtingen en subsidievaststelling conform de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS). In totaal komen de administratieve lasten uit op € 12.600 gemiddeld per jaar, voor een periode van 4 jaar. De incidentele lasten voor het maken van de geactualiseerde aanvragen (en mogelijke bezwaren op de besluiten) zijn € 9.450 voor alle partijen gezamenlijk. De incidentele kosten betreffen het ontwikkelen en indienen van de subsidieaanvraag, het indienen van bezwaar tegen afwijzing van de subsidie (in een beperkt aantal gevallen) en de kosten voor de accountantsverklaring ten behoeve van subsidievaststelling.

Uitvoerbaarheid en handhaving

De Dienst Uitvoering Subsidies Instellingen (DUS-I) acht de regeling uitvoerbaar.

PIA (Privacy Impact Assessment)

Er is geen sprake van verwerking van persoonsgegevens.

Afstemming en advisering

Deze regeling is afgestemd met de Vereniging Hogescholen (VH). De VH had vragen over de wenselijk-

heid van het opnieuw laten indienen van subsidieaanvragen, door instellingen waarvan de aanvraag van oktober 2015 al met een voldoende is beoordeeld. De noodzaak hiervan is toegelicht en wordt door de VH begrepen.

Artikelen

Artikel 5. Aanvragen

De nieuwe aanvraag dient te voldoen aan de eisen die in de bijlage zijn vastgesteld. Er dient onder meer een formulier te worden gebruikt. Instellingen dienen ook aan te geven in hoeverre het plan afwijkt van de aanvraag zoals die in 2015 werd ingediend en wat de gevolgen hiervan zijn voor de begroting. Dat vergemakkelijkt de beoordeling van de aanvraag. In de bijlage is aangegeven uit welke onderdelen de aanvraag moet bestaan en waar de begroting aan moet voldoen.

Artikel 6. Subsidieplafond en subsidieverstrekking

Alleen instellingen waarvoor geldt dat aan hen geen of geen volledige subsidie is verstrekt uitsluitend omdat het subsidieplafond, vastgesteld in de regeling flexibel hoger onderwijs voor volwassenen, was bereikt, kunnen in het kader van deze subsidieregeling een aanvraag indienen.

Het maximum subsidiebedrag per instelling bedraagt € 2.000.000, conform de voorgaande subsidieregeling. Naar verwachting zullen instellingen aanvragen indienen die min of meer identiek zijn aan de aanvragen van 2015. Per aanvraag kan het te verstrekken subsidiebedrag daarom ook niet hoger zijn dan de in de aanvraag van 2015 aangevraagde subsidie. Het subsidiebudget van 8 miljoen is gebaseerd op de destijds door de betreffende instellingen gevraagde subsidiebedragen, zodat er voldoende budget beschikbaar is om alle aanvragen te kunnen honoreren.

De subsidie bedraagt maximaal 75% van de begrote kosten van het project. Dit is een hoger percentage dan de maximaal 50% subsidiëring in de voorgaande regeling. De reden daarvoor is dat de instellingen in 2016 en in de eerste helft van 2017 al veel eigen middelen in de uitvoering van het project hebben geïnvesteerd. Zij hebben voor een belangrijk deel dus al aan hun matchingsplicht voldaan, waardoor het percentage voor het komende tijdvak kan worden verlaagd. Activiteiten waarvoor op grond van de Subsidieregeling open en online hoger onderwijs reeds subsidie is verstrekt, worden niet gehonoreerd.

Artikel 8. Verantwoording

Het gaat in deze regeling uitsluitend om bekostigde instellingen die in aanmerking kunnen komen voor subsidiëring en daarom zijn in deze regeling alleen de verantwoordingsvoorschriften voor bekostigde hogescholen van toepassing. De verantwoording is conform de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS en geschiedt in de jaarverslaggeving overeenkomstig de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. De verantwoording verschilt per subsidiebedrag.

Subsidie tot € 125.000 wordt direct vastgesteld. Wanneer de activiteiten waarvoor subsidie wordt verstrekt volledig zijn uitgevoerd en aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen is voldaan, kan het niet aangewende deel van de subsidie worden besteed aan andere activiteiten waarvoor subsidie wordt verstrekt. Dit geldt niet wanneer sprake is van subsidie van € 125.000 of meer. In dat geval wordt de subsidie verstrekt met een voorschot dat per kwartaal wordt betaald en wordt de subsidie op een later moment, na de ontvangen verantwoording, vastgesteld. De subsidie mag dan uitsluitend besteed worden aan de activiteiten waarvoor deze wordt verstrekt.

Artikel 9. Overige verplichtingen

De subsidieontvanger is verplicht om mee te werken aan alle vormen van onderzoek en informatievergaring gericht op het verschaffen van inlichtingen en inzichten aan de minister, ten behoeve van de ontwikkeling van beleid en besluitvorming over structurele verankering van passende kaders voor flexibilisering in wet- en regelgeving.

De subsidieontvanger is in dat kader verplicht om mee te werken aan de monitoring en auditing van projecten die in het kader van de regeling wordt uitgevoerd en verstrekt daartoe periodiek gevraagde kwalitatieve en kwantitatieve informatie.

De subsidieontvanger is verplicht om voor alle opleidingen opgenomen in de subsidieaanvraag een aanvraag voor deelname aan het experiment leeruitkomsten in te dienen. De subsidie wordt immers

---

verstrekt voor ontwikkelwerkzaamheden gericht op deelname aan en uitvoering van opleidingstrajecten in het kader van dat experiment.

Artikel 10. Wijziging van de Regeling flexibel hoger onderwijs voor volwassenen

Artikel 10 betreft een wijziging van de Regeling flexibel hoger onderwijs voor volwassenen. De geldigheidsduur van deze regeling wordt met één jaar verlengd. Het extra jaar is nodig voor het rechtmatig afhandelen van de verstrekte subsidies.

Artikel 11. Wijziging van de Regeling open en online hoger onderwijs

Dit artikel betreft een wijziging van de Regeling open en online hoger onderwijs. Beoogd wordt tijdig kenbaar te maken dat voor de laatste (vierde) tranche van de regeling open en online hoger onderwijs geen voorstellen meer kunnen worden ingediend in 2017. Er zal namelijk een nieuwe Subsidieregeling gemaakt worden. De nieuwe subsidieregeling zal in de zomer van 2017 worden vastgesteld. Naar verwachting zal in 2018 meer budget beschikbaar is dan in 2017, namelijk zo'n € 1.500.000. Een nieuwe regeling is wenselijk, omdat de focus van de regeling wordt verlegd naar het gezamenlijk ontwikkelen, delen en hergebruiken van online onderwijsmateriaal.

Artikel 12. Inwerkingtreding en vervaldatum

De regeling vervalt gelijktijdig met de Regeling flexibel hoger onderwijs voor volwassenen, namelijk per 1 januari 2022.

*De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
M. Bussemaker*